N.E.Ü. A.K.E.F. GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ BÖLÜMÜ MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRENCİLERİNİN İLETİŞİM BECERİ DÜZEYLERİ ÜZERİNE BİR ÇALIŞMA

H. Onur KÜÇÜKOSMANOĞLU[1]

ÖZET

Araştırmada N.E.Ü. A.K.E.F. Güzel sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerinin iletişim beceri düzeylerinin belirlenmesi ve iletişim becerileri düzeyleri arasında cinsiyet, sınıf, yaş ve bireysel çalgı değişkenlerine göre istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olup olmadığının ortaya konulması amaçlanmıştır. Veri toplama aracı olarak 1998 yılında Ersanlı ve Balcı tarafından geliştirilen "İletişim Becerileri Envanteri" kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K.E.F. Müzik Eğimi Anabilim Dalı'nda öğrenimine devam eden 127 müzik öğretmeni adayı oluşturmaktadır. Araştırmanın sonucunda kız öğrencilerin erkek öğrencilere, 20 yaş ve altındaki öğrencilerin 21 yaş ve üzerindeki öğrencilere, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin dördüncü sınıf öğrencilerine göre iletişim becerilerinin daha yüksek olduğu bireysel çalgı değişkenine göre ise öğrencilerin iletişim becerileri düzeyleri arasında herhangi bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Araştırmanın sonuçları önceki çalışmalar ile karşılaştırmalı olarak tartışılmış ve bu doğrultuda öneriler geliştirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: İletişim becerileri, Müzik Eğitimi, İletişim becerileri Envanteri

Küçükosmanoğlu, H. Onur. "N.E.Ü. A.K.E.F. GüzelSanatlarEğitimiBölümüMüzikEğitimiAnabilim Dalı ÖğrencilerininİletişimBeceriDüzeyleriÜzerineBirÇalışma".*idil* 4.17 (2015): 1-14.

Küçükosmanoğlu, H.O. (2015). N.E.Ü. A.K.E.F. GüzelSanatlarEğitimiBölümüMüzikEğitimiAnabilim Dalı ÖğrencilerininİletişimBeceriDüzeyleriÜzerineBirÇalışma.*idil*, 4 (17), s.1-14.

[1]Dr., Necmettin Erbakan Üniversitesi, A.K.E.F. Eğitim Fakültesi, Müzik Eğitimi Bölümü, h_onur_k(at)hotmail.com

A RESEARCH ON COMMUNICATION SKILS OF STUDENTS IN THE DEPARTMENT OF MUSIC EDUCATION IN N.E.U. A.K.E.F. FINE ARTS EDUCATION DEPARTMENT

ABSTRACT

In the research, it is purposed to determine communication skills levels of the students in the Department of Music Education in N.E.U. A.K.E.F. Fine Arts Education Department and put forward whether there is a significant variation in their communication skills levels according to the variables of gender, grade, age, and individual instrument. In the research, " Communication skills Scale", which had been developed as a data collection tool by Ersanlı and Balcı in 1998, has been used. The sample group of the research is composed of 127 students of the Department of Music Education in N.E.U. A.K.E.F. In the result of the research,female, under 20 years old and undergraduate 2nd and 3th grade students "communication skills" level is higher than male, older than 21 years old and 4th grade students. Results of the research have been argued comparing with previous studies; and, accordingly some suggestions have been put forward.

Keywords: CommunicationSkills, Music Education, Scale of CommunicationSkills.

GİRİŞ

Oskay'a göre (1993) İletişim sözcüğü, latincede "ortak" anlamına gelen "communis" kökünden türetilmiş "communication" kelimesinin dilimizdeki karşılığı olarak kullanılmaktadır. "Communication" sözcüğü, kökeni dolayısıyla ortaklığı, toplumsallaşmış olmayı, birlikteliği ifade etmektedir. Kişinin yaşadığı toplum içerisinde var olan kuralları, değer ve inançları öğrenebilmesi iletişimle gerçekleşmektedir. Ayrıca başkalarıyla bir arada olmak, kendini anlatabilmek, diğerlerini anlayabilmek, kısacası toplumsallaşmak isteyen insan iletişim kurmaya yönelmektedir. Bu ilişki bağlamında "communication", aynı zamanda iletişimi ifade etmektedir (Aktaran: Toy, 2007, s.5).

İletişim süreci; gruplar ve kişilerarası ilişkileri geliştirmek, kişi davranışını değiştirmek, görevleri yerine getirmek, örgütte bir iletişim ağı oluşturmak ve eş güdüm sağlamak sebebiyle kullanılmaktadır (Şahin, 2014, s.1).

İnsanlar arasındaki ilişkiler iletişim yoluyla kurulur. Kişiler duygu, düşünce ve isteklerini sözel ve sözel olmayan çeşitli iletilerle (mesajlarla) birbirlerine duyururlar. Karşılıklı iletişim, karşılıklı etkileşime yol açar. İnsanlar bir takım iletilerle başkalarını etkiledikleri gibi, başkalarından gelen çeşitli iletilerin etkisinde kalırlar. Ayrıca insanlar birbirleriyle konuşma ve yazışma gibi sözel yollarla olduğu gibi; bakış, mimik, sesi yükseltme ve alçaltma gibi sözel olmayan davranışsal yollarla da iletişimde bulunurlar. Bu yollar birbirleriyle ilintili olarak karmaşık biçimlerde kişileri etkiler (Baymur, 1990, s16).

İletişimde amaç bir ortak anlayışa varmaktır. Bir düşünceyi paylaşmak, duygularımızı heyecanlarımızı anlatmak, ihtiyaç, istek ve niyetlerimizi iletmektir. Bu iletiler karşı tarafa ulaşıp kısmen ya da tamamen anlaşılabildiği zaman bir iletim olayı meydana gelmiştir (Baymur, 1990, s17).

Uçan' a göre (1994, s.7) bilinçli, amaçlı ve istendik bir kültürlenme, kültürlenme ve kültürleşme süreci olan eğitimin baş aktörlerinden biri öğretmendir. İletişimin tanımından yola çıkarak eğitimde belirlenen hedeflere ulaşılmasında öğretmen ile öğrenci arasındaki iletişimin son derece önemli olduğu düşünülmektedir. Öğretmenlerin nitelikli olmalarının yanı sıra bilgi ve deneyimlerini öğrencilerine aktarma konusunda da kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir.

Öğretmen bilgisiyle, becerisiyle ve davranışlarıyla öğrencilerine örnek olmalıdır. Böylelikle bireylerin yetişmesine ve gelişmesine olanak sağlayan öğretmenler için iletişim becerileri daha da önemli olmaktadır. Bunun için de, öğretmen adaylarının etkili iletişimin nasıl kurulması gerektiğine dair bilgiye sahip

olmaları yadsınamaz bir gerçektir. Bu bağlamda, öğretmen adaylarının, iletişim becerilerinin belirlenmesine olanak sağlayacak çalışmalara ihtiyaç bulunmaktadır (Çevik, 2011, s.4).

Literatür incelendiğinde eğitim ve iletişim becerileri konusunda yurt içi ve yurt dışında yayınlanan çalışmalara ulaşılmıştır. (Cunningham(1977) "PersonalityandTheStructure of theNonverbalCommunication of Emotion"; Maletasta ve Izard (1987) "EmotionCommunicationSkills in Young,Middle, Aged, andOlderWomen"; Çetinkanat (1998), "Öğremen Adayları ve Müfettişlerin Bakış Açısından Öğretmen İletişim Becerileri"; Tutuk ve Diğerleri (2002), "Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim Becerisi ve Empati Düzeylerinin Belirlenmesi"; Pehlivan (2005), "Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma"; Toy (2007), "Mühendislik ve Hukuk Fakülteleri Öğrencilerinin İletişim Becerileri Açısından Karşılaştırılması ve İletişim Becerileriyle Bazı Değişkenler Arasındaki İlişkiler"; Dilekmen ve Diğerleri (2008), "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İletişim Becerileri; Çevik (2011),"Müzik Öğretmeni Adaylarının İletişim Becerileri"; Şahin (2014), "İlkokullarda Görev yapan Eğitim Yöneticilerinin İç ve Dış İletişim Becerilerinin Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi".

Araştırmada N.E.Ü. A.K.E.F. Güzel sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin iletişim becerileri düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu genel amaç kapsamında aşağıdaki sorulara cevaplar aranmıştır.

1. Öğrencilerin iletişim beceri düzeyleri nedir?

2. Öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinde cinsiyet değişkenine göre bir farklılaşma var mıdır?

3. Öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinde sınıf değişkenine göre bir farklılaşma var mıdır?

4. Öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinde yaş değişkenine göre bir farklılaşma var mıdır?

5. Öğrencilerin iletişim beceri düzeylerinde "bireysel çalgı" değişkenine göre bir farklılaşma var mıdır?

Yöntem

AraştırmanınAmacı

Araştırmada N.E.Ü. A.K.E.F. Güzel sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin iletişim becerileri düzeylerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

AraştırmanınDeseni

Araştırma betimsel niteliktedir ve araştırmada mevcut durum ortaya konulmaya çalışılmıştır.

ÇalışmaGrubu

Araştırmanın çalışma grubunu 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Necmettin Erbakan Üniversitesi A.K.E.F. Müzik Eğimi Anabilim Dalı'nda öğrenimine devam eden 127 müzik öğretmeni adayı oluşturmaktadır.

VeriToplamaAracı

İletişim Becerileri envanteri 1998 yılında Ersanlı ve Balcı tarafından geliştirilmiştir. Ön çalışmalar sonucunda elde edilen 135 maddelik liste uzman görüşlerine sunulmuş, uzman görüşlerinin ardından madde sayısı 103'e düşürülmüştür. 103 maddeden oluşan deneme formu 110 öğrenciye uygulanmış ve öğrencilerin açık ve anlaşılır olmayan ifadeleri işaretlemelerinden sonra 17 madde daha listeden çıkartılıp 300 öğrenci üzerinde tekrar uygulanmıştır. Madde analizinden sonra 70 maddeden oluşan bir envanter elde edilmiştir. Gerekli güvenirlik ve geçerlik çalışması yapılan bu envanter "Danışma Becerileri Eğitiminin Üniversite Öğrencilerinin İletişim Beceri Düzeylerine Etkisi" isimli doktora tezinde kullanılmıştır. Tezde kullanılan 70 maddelik envanter daha sonra yeniden gözden geçirilerek daha geniş bir gruba uygulanarak faktör analizi yapılmış ve 57 maddelik bir envanter taslağı hazırlanmıştır. Madde analizi sonucunda anlamlılık düzeyi 0.5 ve üzerinde olan maddeler faktörler arası denge de göz önünde tutularak 3 faktörde 15'er madde olmak üzere 45 maddelik bir envanter haline getirilmiştir. Bu faktörler bilişsel, duyuşsal ve duygusal olarak adlandırılmıştır. Her boyuta giren maddeler aşağıdaki gibidir.

Bilişsel Boyut: 1,3,6,12,15,17,18,20,24,28,30,33,37,43,45

Duyuşsal Boyut: 5,9,11,26,27,29,31,34,35,36,38,39,40,42,44

Duygusal Boyut: 2,4,7,8,10,13,14,16,19,21,22,23,25,32,41

Test-tekrar test yöntemiyle yapılan güvenirlik çalışması sonucunda güvenirlik katsayısı 0.68, test yarılama yöntemiyle yapılan güvenirlik çalışması sonucunda güvenirlik kat sayısı 0.64 olarak bulunmuştur. Boyutlardan her biri ile toplam iletişim beceri puanı arasındaki korelasyonlar 0,83, 0.73 ve 0.82'dir. Ölçeğin Cronbach Alpha katsayı değeri 0.72'dir ve bu değerler ölçeğin güvenilir bir şekilde kullanılabilirliğini göstermektedir.

VerilerinÇözümlenmesi

Verilerin analizinde yüzde, frekans, aritmetik ortalama, standart sapma, bağımsız gruplar t testi, tek yönlü varyans analizi kullanılmıştır. Varyans analizi sonucunda anlamlı farklılığın çıktığı durumlarda gruplar arasında farkın kaynağını belirlemek için Tukey testi kullanılmıştır. T testi ve varyans analizi için dağılımın normal olup olmadığına bakılmış, dağılımın normal olduğu durumlarda t testi ve varyans analizi yapılmış, normal olmadığı durumlarda varyans analizi yerine Kruskal Wallis H, bağımsız gruplar t testi yerine de Mann Whitney U testi kullanılmıştır.

Bulgular ve Yorum

Bu bölümde müzik öğretmeni adaylarının akademik motivasyon düzeylerinin cinsiyet ve sınıf değişkenlerine göre farklılık gösterip göstermediğini gösteren bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1 incelendiğinde araştırmaya katılan müzik öğretmeni adaylarının % 85,3'ü kadın (n:74), %41,7'si erkektir. Adayların %20,5'i Birinci Sınıf (n:26), %29,9'u İkinci Sınıf (n:38), %25,2'si Üçüncü sınıf (n:32) ve %24,4'ü Dördüncü Sınıf (n: 31) öğrencisidir. Adayların %48'i 20 yaş ve altına iken (n:61) %52'si 21 Yaş ve üzerindedir (n:66). Adayların %22,8'inin bireysel çalgısı keman (n:29), %13,4'ünün bireysel çalgısı flüt (n:17), %11'inin bireysel çalgısı viyolonsel (n: 14), %5,5'inin bireysel çalgısı viyola (n:7), %11'inin bireysel çalgısı gitar (n: 14), %14,2'sinin bireysel çalgısı bağlama (n: 18), %11'inin bireysel çalgısı ud (n:14), %6,3'ünün bireyel çalgısı kanun (n:8)ve % 4,7'sinin bireysel çalgısı şandır (n: 6).

Tablo1. Kişisel Bilgiler

Değişkenler		F	%
Cinsiyet	Kadın	74	58,3
	Erkek	53	41,7
Toplam		127	100
Sınıf	1. Sınıf	26	20,5
	2. Sınıf	38	29,9
	3. Sınıf	32	25,2
	4. Sınıf	31	24,4
Toplam		127	100
Yaş	20 Yaş ve Altı	61	48
	21 Yaş ve Üzeri	66	52
Toplam		127	100
Bireysel Çalgı	Keman	29	22,8
	Flüt	17	13,4
	Viyolonsel	14	11
	Viyola	7	5,5
	Gitar	14	11
	Bağlama	18	14,2
	Ud	14	11
	Kanun	8	6,3
	Şan	6	4,7
Toplam		127	100

Tablo 2 incelendiğinde cinsiyet (p=0,00), yaş (p=0,001) ve sınıf (p=0,00) değişkenlerine göre öğrencilerin iletişim beceri düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu, bireysel çalgı değişkenine göre ise istatistiksel olarakanlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir (p=0,090). Bu verilere göre kız öğrencilerin erkek öğrencilere,20 yaş ve altındaki öğrencilerin 21 yaş ve üzerindeki öğrencilere ve ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin dördüncü sınıf öğrencilerine göre iletişim beceri düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo2.Cinsiyet, Yaş, Sınıf ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre İletişim Beceri Düzeylerine İlişkin Bağımsız Gruplar t testi ile Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

					Levene				
Değişkenler		**N**	**Ort**	**sd**	**F**	**p**	**t**	**Df**	**p**
Cinsiyet	Erkek	53	164,717	17,324	0,86	0,770	-3,760	125	0,00
	Kadın	74	177,162	19,119					
Yaş	20 Yaş ve A	61	177,803	17,313	1,201	0,275	3,405	125	0,001
	21 Yaş ve Ü	66	166,575	19,648					
Değişkenler		**N**	**Ort**	**Ss**	**df**	**f**	**p**	**Tamhane**	
Sınıf	Lisans 1	26	170,769	18,005	3	8,793	0,00	2-4 3-4	
	Lisans 2	38	181,315	13,270					
	Lisans 3	32	173,937	19,125					
	Lisans 4	31	159,483	20,657					
Bireysel Çalgı	Keman	29	17,359	3,223	8	1,768	0,090	_	
	Flüt	17	15,832	3,839					
	Viyolonsel	14	21,456	5,734					
	Viyola	7	13,021	4,921					
	Gitar	14	17,777	4,751					
	Bağlama	18	20,540	4,841					
	Ud	14	20,642	5,516					
	Kanun	8	21,794	7,705					
	Şan	6	22,094	9,020					

Tablo 3 incelendiğinde cinsiyet (p=0,00), yaş (p=0,002) ve sınıf (p=0,00) değişkenlerine göre öğrencilerin bilişsel boyutta iletişim beceri düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu, bireysel çalgı değişkenine göre ise istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı görülmektedir (p=0,090). Bu verilere göre kız öğrencilerin erkek öğrencilere, 20 yaş ve altındaki öğrencilerin 21 yaş ve üzerindeki öğrencilere ve ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin dördüncü sınıf öğrencilerine göre bilişsel boyutta iletişim beceri düzeylerinin daha yüksek olduğu söylenebilir.

Tablo 3 Cinsiyet, Yaş, Sınıf ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre Bilişsel Boyuta İlişkin Bağımsız Gruplar t testi ile Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

					Levene				
Değişkenler		**n**	**Ort**	**sd**	**f**	**p**	**t**	**df**	**p**
Cinsiyet	Erkek	53	54,396	6,352	0,595	0,442	-3,987	125	0,00
	Kadın	74	58,959	6,364					
Yaş	20 Yaş ve A	61	58,934	6,142	0,862	0,355	3,132	125	0,002
	21 Yaş ve	66	55,318	6,816					

Ü

Değişkenler		n	Ort	ss	df	f	p	Tukey
Sınıf	Lisans 1	26	56,038	6,755	3	7,970	0,00	2-4 3-4
	Lisans 2	38	60.00	5,162				
	Lisans 3	32	58,343	6,874				
	Lisans 4	31	52,967	6,268				
Bireysel Çalgı	Keman	29	58,931	5,818	8	1,767	0,090	_
	Flüt	17	58,235	6,026				
	Viyolonsel	14	58,785	7,474				
	Viyola	7	60,142	3,716				
	Gitar	14	53,071	6,269				
	Bağlama	18	56,666	7,087				
	Ud	14	54,785	7,777				
	Kanun	8	56,500	6,414				
	Şan	6	53,500	7,893				

Tablo 4 incelendiğinde cinsiyet (p=0,07), yaş (p=0,006) ve sınıf (p=0,00) değişkenlerine göre öğrencilerin iletişim becerileri duyuşsal boyut düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere, 20 yaş ve altındaki öğrencilerin 21 yaş ve üzerindeki öğrencilere, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin de dördüncü sınıf öğrencilerine göre iletişim becerileri duyuşsal boyut düzeyleri daha yüksektir. Bireysel çalgı değişkenine göre öğrencilerin iletişim becerileri duyuşsal boyut düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (p=0,275).

Tablo4. Cinsiyet, Yaş, Sınıf ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre Duyuşsal Boyuta İlişkin Bağımsız Gruplar t Testi, Tek Yönlü Varyans Analizi, Mann Whitney U ve Kruskal Wallis Testi Sonuçları

Değişkenler		n	Sıra ort	Sıra top	u	P
Cinsiyet	Erkek	53	53,58	2840,00	1409,00	0,007
	Kadın	74	71,46	5288,00		

Değişkenler		n	ort	sd	Levene f	Levene p	t	df	p
Yaş	20 Yaş ve A.	61	58,573	6,525	1,558	0,214	2,788	125	0,006
	21 Yaş ve Ü.	66	55,015	7,746					

Değişkenler		n	ort	sd	df	f	p	Tukey
Sınıf	Lisans 1	26	58,807	6,171	3	6,560	0,00	2-4 3-4
	Lisans 2	38	59,605	5,415				
	Lisans3	32	57,531	7,496				

	Lisans 4	31	52,290	8,430			
Değişkenler		**n**	**Sıra ort.**	**sd**	**χ^2**		**P**
Bireysel Çalgı	**Keman**	29	71,98	2,566	9,860		0,275
	Flüt	17	77,56				
	Viyolonsel	14	73,46				
	Viyola	7	62,36				
	Gitar	14	46,14				
	Bağlama	18	58,83				
	Ud	14	53,86				
	Kanun	8	57,63				
	Şan	6	56,17				

Tablo 5 incelendiğinde cinsiyet (p=0,00), yaş (p=0,002) ve sınıf (p=0,00) değişkenlerine göre öğrencilerin iletişim becerileri duygusal boyut düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olduğu görülmektedir. Kız öğrencilerin erkek öğrencilere, 20 yaş ve altındaki öğrencilerin 21 yaş ve üzerindeki öğrencilere, ikinci sınıf öğrencilerinin de dördüncü sınıf öğrencilerine göre iletişim becerileri duygusal boyut düzeyleri daha yüksektir. Bireysel çalgı değişkenine göre öğrencilerin iletişim becerileri duygusal boyut düzeyleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark yoktur (p=0,052).

Tablo 5. Cinsiyet, Yaş, Sınıf ve Bireysel Çalgı Değişkenlerine Göre Duygusal Boyuta İlişkin Bağımsız Gruplar t testi ile Tek Yönlü Varyans Analizi Sonuçları

					Levene				
Değişkenler		**N**	**Ort**	**sd**	**F**	**p**	**t**	**df**	**P**
Cinsiyet	E	53	55,301	7,430	1,230	0,269	-3,981	125	0,00
	K	74	60,256	6,527					
Yaş	20 Yaş ve A	61	60,295	6,768	0,370	0,544	3,235	125	0,002
	21 Yaş ve Ü	66	56,242	7,306					
Değişkenler		**n**	**Ort**	**sd**	**Df**	**f**	**p**	**Tukey**	
Sınıf	Lisans 1	26	57,923	6,728	3	6,815	0,00	2-4	
	Lisans 2	38	61,710	5,306					
	Lisans 3	32	58,062	7,317					
	Lisans 4	31	54,225	8,052					
Bireysel Çalgı	Keman	29	59,620	6,997	8	2,053	0,052	_	
	Flüt	17	61,058	5,584					
	Viyolonsel	14	59,357	7,055					
	Viyola	7	61,714	4,889					
	Gitar	14	53,642	7,375					
	Bağlama	18	55,833	7,633					
	Ud	14	56,500	8,281					

Kanun	8	60,250	7,045
Şan	6	55,166	7,985

Sonuç ve Öneriler

Müzik Öğretmeni adaylarının iletişim becerileri düzeylerinin belirlenmesinin amaçlandığı bu çalışmada kız öğrencilerin erkek öğrencilere, 20 yaş ve altındaki öğrencilerin 21 yaş ve üzerindeki öğrencilere, ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin dördüncü sınıf öğrencilerine göre iletişim becerilerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bireysel çalgı değişkenine göre öğrencilerin iletişim becerileri düzeyleri arasında herhangi bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. İletişim becerilerinin alt boyutları incelendiğinde ise ulaşılan sonuçlar şu şekildedir;

Kız öğrencilerin erkek öğrencilere, 20 yaş ve altındaki öğrencilerin 21 yaş ve üzerindeki öğrencilere göre bilişsel , duyuşsal ve duygusal boyutta iletişim beceri düzeyleri daha yüksektir. Sınıf düzeyinde ise bilişsel ve duyuşsal boyutta ikinci ve üçüncü sınıf öğrencilerinin, duygusal boyutta ise ikinci sınıf öğrencilerinin dördüncü sınıf öğrencilerine göre iletişim beceri düzeyleri yüksektir.

İlgili literatür tarandığında araştırmanın sonucuyla tutarlılık gösteren ve göstermeyen çalışmaların olduğu görülmüştür. Buna göre;

Maletasta ve Izard (1987) "EmotionCommunicationSkills in Young,Middle, Aged, andOlderWomen" isimli çalışmalarında başkalarından gelen duygusal mesajları çözümlemede yaşlı kadınların genç olanlara kıyasla daha zayıf olduklarını tespit etmişlerdir.

Cunningham (1997) "PersonalityandTheStructure of theNonverbalCommunication of Emotion " isimi araştırmasında sözel olamayan ifadelere ilişkin mesajların yorumlanmasında kadınların erkeklere göre daha başarılı olduklarını ortaya koymuştur.

Çetinkanat (1998) "Öğretmen Adayları ve Müfettişlerin Bakış Açısından Öğretmen İletişim Becerileri" isimli çalışmasında Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği son sınıf öğrencileri ile Milli Eğitim Bakanlığı Bakanlık Müfettişlerinin öğretmenlerin iletişim becerilerine ilişkin görüşleri karşılaştırılmış ve araştırmanın soncunda öğretmen adayları ile bakanlık müfettişlerinin görüşleri arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Pehlivan (2005) "Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma " isimli araştırmasında 4. sınıf öğrencilerinin 1. sınıf öğrencilerine ve kız öğrencilerin erkek öğrencilere göre iletişim becerileri algı düzeylerinin daha yüksek olduğu sonucuna ulaşmıştır.

Toy (2007) " Mühendislik ve Hukuk Fakülteleri Öğrencilerinin İletişim Becerileri Açısından Karşılaştırılması ve İletişim Becerileriyle Bazı Değişkenler Arasındaki İlişkiler" isimli çalışmasında demografik bilgilere bağlı olarak çok sayıda karşılaştırma yapmış fakat gruplar arasında anlamlı bir fark bulamamıştır.

Dilekmen ve Diğerleri (2008) " Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İletişim Becerileri" isimli çalışmalarında, öğrencilerim iletişim becerilerinde cinsiyete ve sınıf seviyesine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunamamış ancak öğrencilerin iletişim becerilerinde bölümler arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.

Çevik (2011), "Müzik Öğretmeni Adaylarının İletişim Becerileri" isimli çalışmasında adayların iletişim becerileri düzeylerinde cinsiyet değişkenine göre istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulamamıştır.

Tutuk ve Diğerleri (2002) "Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim Becerisi ve Empati Düzeylerinin Belirlenmesi" isimli çalışmalarında sınıf düzeyinde gruplar arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmuş ve farkın ilk iki sınıf arasında olduğu belirtilmiştir.

Öğrencilerin iletişim becerisi algılarında son sınıfa doğru anlamlı bir azalma gösterdiği göz önünde bulundurulduğunda, öğrencilerin iletişim becerilerinin yükseltecek faaliyetlerde bulunulması ve derslerin nitelik bakımdan yeniden düzenlenmesinin faydalı olacağı düşünülebilir. Programlar gözden geçirilerek, müzik öğretmeni adaylarının etkili iletişim becerilerini geliştirmeye yönelik faaliyetler ve dersler müfredata eklenebilir. Farklı değişkenler ele alınarak çalışmanın tekrarlanması öğrencilerin iletişim becerileri düzeylerinin yükseltilmesine yönelik çalışmalara ışık tutabilir.

Kaynakça

Baymur, F. (1990). Çağımızda İnsan İlişkilerinin Artan Önemi ve Bu Hususun Eğitimde Dikkate Alınması. Psikoloji Danışma ve Rehberlik Dergisi, 1:1, 16-17

Cunningham, M.R. (1977) PersonalityandTheStructure of theNonverbalCommunication of Emotion. Journal of Personality, *45* (4), 564-584.

Çevik, D. B. (2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının İletişim Becerileri. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, Cilt 31 Sayı 1, s. 1-13.

Çetinkanat, C. (1998). Öğremen Adayları ve Müfettişlerin Bakış Açısından Öğretmen İletişim Becerileri. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi Dergisi, 4:2, s. 209-221.

Dilekmen, M., Başçı, Z. ve Bektaş, F. (2008). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin İletişim Becerileri. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 12:2, s.223-231.

Ersanlı, K. ve Balcı, S. (1998). İletişim Becerileri Envanterinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenilirlik Çalışması. Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi. 10:2, s. 7-12

Maletasta, C.Z. ve Izard, C.E. (1987) EmotionCommunicationSkills in Young, Middle, Aged, andOlderWomen. PsychologyandAging, 2 (2), 193-203.

Şahin, İ. (2014). İlkokullarda Görev yapan Eğitim Yöneticilerinin İç ve Dış İletişim Becerilerinin Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi. Yedi Tepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul

Pehlivan, K (2005). Öğretmen Adaylarının İletişim Becerisi Algıları Üzerine Bir Çalışma. İlköğretim-online, 17-23.

Toy, S. (2007). Mühendislik ve Hukuk Fakülteleri Öğrencilerinin İletişim Becerileri Açısından Karşılaştırılması ve İletişim Becerileriyle Bazı Değişkenler Arasındaki İlişkiler, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Tutuk A. ve Diğerleri (2002). Hemşirelik Öğrencilerinin İletişim Becerisi ve Empati Düzeylerinin Belirlenmesi. C.Ü. Hemşirelik Yüksek Okulu Dergisi 6:2, s.36-41

Uçan, A. (1994). Müzik Eğitimi Temel Kavramlar-İlkeler-Yaklaşımlar. Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara.